

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoP/47/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3618201327
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3618201327.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho a členiek senátu Mgr. Zuzany Holúbkovej a JUDr. Gabriely Janákovej vo veci starostlivosti súdu o maloletú D. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov: C. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., O. I. XXX/XA a G. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., G. XXXX/XX, t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody W., o zníženie výživného, o odvolaní otca mal. dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 17. júna 2019, č. k. 4P/5/2019-117, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol návrh otca na zníženie výživného k mal. D. a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V odôvodnení rozsudku uviedol, že otec dieťaťa sa návrhom zo dňa 06.09.2018 domáhal zníženia vyživovacej povinnosti k mal. D. zo sumy 110 eur od 01.09.2017 na najnižšiu možnú sumu. Svoje rozhodnutie súd odôvodnil ust. § 62 ods. 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že naposledy o výživnom rozhodol Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 13P/2/2017-59 zo dňa 21.04.2017, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej sa otec dieťaťa zaviazal platiť na mal. D. zvýšené výživné zo sumy 85 eur na sumu 110 eur s účinnosťou od 01.09.2016. V čase poslednej úpravy mala mal. D. X rokov a navštevovala materskú školu. Matka pracovala ako opatrovateľka v O. v 2 týždňových turnusoch a dosahovala príjem 650 eur netto. Otec v čase poslednej úpravy bol nezamestnaný, spočiatku poberal dávku v nezamestnanosti 900 eur mesačne, neskôr dávku v hmotnej núdzi v sume 61,60 eur mes. V súčasnosti matka dosahuje príjem 715,51 eur mesačne. Mal. D. v školskom roku 2018/2019 navštevovala materskú školu, v nasledujúcom školskom roku nastúpila do základnej školy. Mal. žije v spoločnej domácnosti s matkou, matka hradí všetky náklady súvisiace s bývaním, stravou, cestovaním, spláca hypotekárny úver, hradí všetky výdavky maloletej D.. Otec mal. D. bol od 20.02.2018 do 04.02.2019 vo väzbe, následne nastúpil výkon trestu, pričom koniec trestu má 20.02.2022. Otec je vo výkone trestu pracovne zaradený od 13.03.2019, v apríli 2019 mal príjem 51,10 eur, na výživné bola určená suma 14,78 eur. Matka kvôli neplneniu vyživovacej povinnosti zo strany otca požiadala o náhradné výživné, ktoré jej je vyplácané od novembra 2018. Súd po vykonaní dokazovania a jeho zhodnotení dospel k záveru, že návrhu otca nie je možné vyhovieť. Uviedol, že z ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva, že dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Zmena môže spočívať buď v zmene subjektívnych, ale i objektívnych skutočností, ktoré súvisia so zmenou v oblasti príjmových pomerov, výdavkov, celkových majetkových pomerov, zmenou potrieb dieťaťa z dôvodu, napr. prechodu medzi jednotlivými stupňami školského systému, zmenou

zdravotných pomerov, zmenou možností, schopností rodičov v dôsledku straty zamestnania, dlhodobej PN, vzniku novej vyživovacej povinnosti, nadobudnutia spôsobilosti dieťaťa samostatne sa živiť a pod. Súd sa preto zaoberal tým, či na strane maloletej došlo k zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného a dospel k záveru, že u mal. takáto zmena nenastala. Od predchádzajúcej úpravy uplynula doba 2 rokov, od 01.09.2019 je mal. žiačkou 1. ročníka ZŠ. U maloletej teda došlo k zmene pomerov, ale nie k zmene pomerov, odôvodňujúcej zníženie výživného, ale k zmene, ktorá odôvodňuje ponechanie výživného v určenej výške, pretože na strane mal. došlo ešte k zvýšeniu výdavkov. Zníženie výživného v danom prípade nie je v záujme maloletej, keďže matke sa zvýšili výdavky v súvislosti so zabezpečovaním potrieb súvisiacich s nástupom mal. do školy, ktoré výdavky sa budú ešte aj zvyšovať. K zmene pomerov, odôvodňujúcej zníženie výživného nedošlo ani u matky dieťaťa. Matka má nižší príjem ako v čase poslednej úpravy výživného (715,51 eur), z príjmu hradí náklady na domácnosť, o seba a maloletú, spláca splátky na hypotekárny úver na kúpu 2 - izb. bytu, ako aj na spotrebný úver na kúpu auta. U matky teda došlo k čiastočnému zhoršeniu majetkových pomerov, aj zníženiu schopnosti prispievať na výživu maloletej. Súd však vychádzal z toho, že hypotekárny úver si matka vzala za účelom zaobstarania bývania nielen sebe, ale aj maloletej. Otec maloletej poberal dávky v nezamestnanosti, potom dávky v hmotnej núdzi. Býval u matky a prispieval na domácnosť 150 eur mesačne. Na výživu mal. prispieval nepravidelne, preto mu boli v rámci exekúcie zrazené sumy na úhradu výživného. V súčasnosti je vo výkone trestu odňatia slobody v W. a koniec trestu má 20.02.2022. Súd konštatoval, že na strane otca mal. došlo nepochybne k podstatnej zmene pomerov, ktorá spočíva v jeho umiestnení v ústave na výkon trestu s obmedzenou možnosťou príjmu. Dôvodom, pre ktorý otec nie je schopný sa zamestnať a dosahovať príjem, aby mohol riadne plniť vyživovaciu povinnosť voči mal. dcéra je teda výkon trestu. Trestná činnosť otca v žiadnom prípade nemôže byť na ujmu mal. D. a dôvodom na zníženie výživného, ktoré nie je v záujme mal. dieťaťa. Iný dôvod okrem výkonu trestu odňatia slobody otec neuvádzal. Súd zdôraznil, že od 01.09.2017 do vzatia do väzby (a následnom nástupe do výkonu trestu odňatia slobody) bolo v schopnostiach a možnostiach otca nájsť si prácu s riadnym príjmom, z ktorého by bola schopný plniť si vyživovaciu povinnosť k dcére, keďže je vo veku 40 rokov, nemá žiadne závažné zdravotné problémy, ktoré by mu bránili v zamestnaní a nemá ani povinnosť sa osobne starať o žiadnu osobu. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie návrh otca na zníženie výživného ako nedôvodný zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec mal. dieťaťa. Uviedol, že rozsudok považuje za vecne nesprávny a neodôvodnený. Podľa jeho názoru súd nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy a rozhodol iba na základe argumentov matky. Zdôraznil, že určené výživné je pre neho v súčasnosti zdravujúca, keďže je vo výkone trestu odňatia slobody. On si je vedomý svojej vyživovacej povinnosti k dcére, ktorú miluje. Pokiaľ však nebude prepustený na slobodu, nie je schopný platiť iné ako znížené výživné na minimum. Žiadal rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie za účelom zistenia jeho pomerov vo výkone trestu, príp. sa domáhal zmeny rozsudku súdu prvej inštancie a zníženia výživného na minimum.

3. Matka mal. D. ani kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca mal. dieťaťa nevyjadrili.

4. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

5. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na tom právnom závere, že návrh otca na zníženie výživného k mal. Sára nebol opodstatnený, a preto ho zamietol. Súd prvej inštancie zistil, že otec dieťaťa sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselnú trestnú činnosť (drogovú trestnú činnosť). Konštatoval, že v prípade, ak sa rodič zbavil svojím úmyselným konaním, pre ktoré bol odsúdený k trestu odňatia slobody, objektívnej možnosti plniť si svoju vyživovaciu povinnosť, nemožno túto skutočnosť pričítať na ťarchu dieťaťa, ktoré má právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

6. Odvolací súd považuje tento právny záver súdu prvej inštancie za správny a v celom rozsahu sa stotožňuje aj s odôvodnením napadnutého rozhodnutia podľa § 387 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam otca uvádza nasledovné:

7. Z obsahu spisu vyplýva, že naposledy bola vyživovacia povinnosť otca k maloletej upravená rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 13P/2/2017-59 zo dňa 21.04.2017, ktorým súd zmenil

rozsudok tamojšieho súdu č. k. 4P/93/2012-37 zo dňa 10.01.2013 tak, že schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej sa otec zaviazal platiť na mal. D. zvýšené výživné zo sumy 85 eur na sumu 110 eur mesačne od 01.09.2016 a zameškané výživné v sume 200 eur sa otec zaviazal zaplatiť matke v mesačných splátkach po 20 eur.

8. V prípade, keď má súd rozhodovať o návrhu na zníženie výživného podľa ust. § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, musí porovnávať pomery na strane osoby oprávnenej a povinnej, ktoré existovali v čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia s pomermi, ktoré sú dané v období, na ktoré sa zníženie výživného má vzťahovať. Posúdenie opodstatnenosti návrhu na zníženie výživného pre mal. dieťa je vecou voľnej úvahy súdu a závisí od možností a schopností osoby povinnej výživou a od odôvodnených potrieb osoby oprávnenej na výživné. Súd je v rámci tohto konania povinný objasniť skutočný stav vecí v zmysle § 35 CMP a na základe zisteného stavu vykonať porovnanie pomerov účastníkov v čase poslednej úpravy výživného s pomermi v súčasnej dobe.

9. Uvedené porovnanie pomerov súd prvej inštancie vykonal správne a na základe jeho výsledkov vo veci aj správne rozhodol. Aj odvolací súd je toho názoru, že skutočnosť (zmena pomerov), že je otec mal. dieťaťa vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselnú trestnú činnosť, kde nemá príjem v dostatočnej výške, nemôže byť na ťarchu mal. dieťaťa a už vôbec nie je kritériom, odôvodňujúcim zníženie výživného na mal. zo strany otca. Z obsahu napadnutého rozsudku nevyplýva, že by súd neposudzoval aktuálne majetkové pomery povinného rodiča porovnaním pôvodných pomerov v čase, kedy bola naposledy určená vyživovacia povinnosť k maloletému dieťaťu a v čase, kedy súd o znížení vyživovacej povinnosti rozhodoval. Nie je dôvodná námietka otca, že súd bral v úvahu iba situáciu u matky a dieťaťa a nezohľadnil jeho terajšiu situáciu a pomery.

10. Odvolací súd dodáva, že pri posudzovaní pomerov otca maloletého bolo potrebné vychádzať z potenciality jeho príjmu bez ohľadu na skutočnosť, že je vo výkone trestu odňatia slobody. Skutočnosť, že jeho zárobkové možnosti sú limitované zárobkovými možnosťami, ktoré ústav na výkon trestu odňatia slobody odsúdeným ponúka, za situácie, že je vo výkone trestu v dôsledku vlastného zavineného konania, ho nemôže zbaviť vyživovacej povinnosti a ani nijak obmedziť jeho vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu. Z príjmu, ktorý by otec dosahoval, pokiaľ by sa bol riadne zamestnal a nebol by vo výkone trestu odňatia slobody, by bol nepochybne schopný plniť si riadne svoju vyživovaciu povinnosť k mal. D. vo výške 110 eur a zároveň uspokojovať svoje základné životné potreby. Súd prvej inštancie preto postupoval správne, keď návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti na mal. D. zamietol.

11. Vzhľadom k týmto skutočnostiam odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

12. O nároku na náhradu trov konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V mimosporových konaniach platí zásada, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil (§ 49 CMP). Každý z účastníkov si teda sám znáša trovy, ktoré v konaní platil.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).